

digitol

Πώς να αναγνωρίσουμε μία ψευδή είδηση σε 10 βήματα

DIGITOL: Digital Inclusion for Older People – Intergenerational synergies for the active participation in society

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2. Ελέγχουμε το μέσο

- Το γνωρίζουμε; Είναι από μία πηγή που έχουμε ξαναδεί και θεωρούμε αξιόπιστη; Π.χ. μια γνωστή εφημερίδα ή ένα φορέα
- Μήπως η διεύθυνση URL (η διεύθυνση της σελίδας π.χ. www...) είναι παράξενη; Πολλά sites με ψευδείς ειδήσεις χρησιμοποιούν καταλήξεις όπως .com.co για να μιμηθούν αξιόπιστες σελίδες (π.χ. Cnn.com.co)
- Ελέγχουμε την ενότητα «Σχετικά με εμάς» (About us)
  - Ποιος βρίσκεται πίσω από μία σελίδα;*
  - Ποιος τη χρηματοδοτεί;*
  - Κάνουμε μία αναζήτηση αυτής της πηγής και τη διασταυρώνουμε με άλλες έγκυρες πηγές.*

3. Ελέγχουμε τον συντάκτη

- Καταρχάς υπάρχει τέτοιο πρόσωπο; Αναφέρεται πουθενά ποιος έγραψε το άρθρο ή την είδηση;
- Ένας καταξιωμένος δημοσιογράφος έχει πάντα ένα ιστορικό.
- Μία γρήγορη αναζήτηση του ονόματος του συντάκτη του κειμένου μπορεί να μας δείξει τη δουλεία του.
- Αν το όνομα του συντάκτη είναι πλαστό (ή αν δεν αναφέρεται καθόλου το όνομα) κατά πάσα πιθανότητα και τα υπόλοιπα είναι επίσης ψευδή.

4. Ελέγχουμε τις πηγές

- Χρησιμοποίησε ο συντάκτης αξιόπιστες πηγές (π. χ. γνωστά και έγκυρα μέσα ενημέρωσης);
- Οι εμπειρογνώμονες που μνημονεύονται στο κείμενο είναι πραγματικοί ειδικοί;
- Εάν χρησιμοποιούνται ανώνυμες πηγές ή δεν χρησιμοποιούνται καθόλου πηγές, η είδηση μπορεί να είναι ψευδής.

5. Ελέγχουμε το περιεχόμενο

· Ποιο είναι το κεντρικό μήνυμα του άρθρου;

· Είναι ακριβή τα στοιχεία και οι αριθμοί που χρησιμοποιούνται;

· Είναι μεροληπτικό το άρθρο;

· Ένα αξιόπιστο μέσο ενημέρωσης κρατάει τις μονόπλευρες απόψεις εκεί που ανήκουν- σε ενυπόγραφα άρθρα γνώμης, όχι σε ειδησεογραφικά άρθρα.

6. Ελέγχουμε την ορθογραφία και τη γραμματική

- Διαβάζουμε το άρθρο προσεκτικά
- Εάν το άρθρο έχει ορθογραφικά λάθη, λέξεις που είναι μόνο σε κεφαλαία γράμματα
- Έχει γραμματικά λάθη
- Έχει λάθος σημεία στίξης (π.χ. πολλά θαυμαστικά)

7. Διασταυρώνουμε την είδηση

- Ψάχνουμε στο διαδίκτυο και για άλλα άρθρα που επιβεβαιώνουν την ίδια είδηση
- Ψάχνουμε στο διαδίκτυο και για άλλα άρθρα που μιλούν για το ίδιο θέμα και ίσως παρουσιάζουν και μια άλλη οπτική
- Ένα δε βρούμε άλλο άρθρο που να αναφέρει την ίδια είδηση το πιο πιθανό είναι η είδηση να είναι ψευδής.

8. Σκεφτόμαστε πριν κοινοποιήσουμε

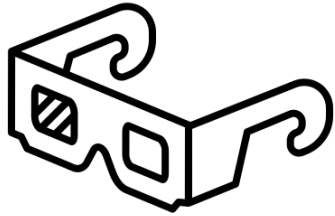
- Η ιστορία θα μπορούσε να είναι διαστρέβλωση πραγματικών ή παλαιών γεγονότων- ή θα μπορούσε να είναι σάτιρα.
- Ο τίτλος θα μπορούσε να αποσκοπεί στη δημιουργία ισχυρών συναισθημάτων.
- Εάν ένα γεγονός είναι πραγματικό. Τα αξιόπιστα μέσα ενημέρωσης θα το καλύψουν.

9. Αμφισβητούμε τις δικές μας προκαταλήψεις

Μερικές φορές μια ιστορία παραείναι καλή ή διασκεδαστική για να είναι αληθινή.

Πάρτε μια βαθιά ανάσα, συγκρίνετέ την με αξιόπιστες πηγές και κρατήστε την ψυχραιμία σας.

Συζήτηση

- Πώς αναζητούμε μία είδηση;
- Είναι οι ειδήσεις που βρίσκουμε ουδέτερες ή μήπως ταιριάζουν με τις απόψεις μας;
- Μήπως οι λέξεις που χρησιμοποιούμε επηρεάζουν τις ειδήσεις που διαβάζουμε;
- Πώς μπορούμε να το αποφύγουμε;

* Η απάντηση στην αντιμετώπιση του φαινομένου της διασποράς ψευδών ειδήσεων δεν είναι άλλη από την καλλιέργεια κριτικής σκέψης!

10. Συνεργαζόμαστε με τους «μυθοκτόνους»

- Ενημερωνόμαστε για τα τελευταία τεχνάσματα και αφηγήματα που χρησιμοποιούν όσοι διασπείρουν την παραπληροφόρηση.
- Αναφέρουμε τις ψευδείς ειδήσεις.
- Ενημερώνουμε τους φίλους μας.
- Μπορούμε να ακολουθήσουμε στα social media σελίδες που μας ενημερώνουν για τις ψευδείς ειδήσεις (Για παράδειγμα, ακολουθήστε τους [@EUvsDisinfo](#)/[@EUvsDisinfo](#), [@DFRLab](#)/[@DRFLab](#) ή [@StopFakingNews](#)/[@stopfakeukraine](#))
- Χρησιμοποιούμε Fact Checkers (sites που τσεκάρουν τις ειδήσεις μεταξύ αξιόπιστων πηγών) π.χ. [FactCheck.org](#), [Snopes.com](#), [PolitiFact.com](#)

Ασκήσεις

- <http://nikosxeiladakis.gr/θα-αφησετε-τα-παιδια-σας-να-κάνουν-τεστ/>
- <https://amazonios.net/rapid-test-ta-xylakia-poy-th-eloy-n-na-chosoy-n-stin-myti-sas-kai-sta-paidia-sa-s-echei-tin-karkinogono-oysia-oxeidio-toy-aithyle-nioy/>

Πηγές

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/599386/EPRS_ATA\(2017\)599386_EL.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/599386/EPRS_ATA(2017)599386_EL.pdf)

Partners

